

Školní vzdělávací program školní družiny

při Základní škole Opava, Boženy Němcové 2 – příspěvková organizace

Hrát si, zpívat, sportovat,
při tom všem si malovat,
s kamarády chodit ven,
užívat si každý den.

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název dokumentu:

Školní vzdělávací program školní družiny

při Základní škole Opava, Boženy Němcové 2 - příspěvková organizace

IČ: 70999180

IZO ZŠ: 102432554

IZO ŠD: 120003589

Předkladatel:

Vedoucí vychovatelka: Drahomíra Stuchlíková

Spolupracovníci: Hana Lenartová, Svatoslava Pavlíčková, Martina Hlaváčková, Naděžda Weinholdová, Mgr. Dagmar Bereiterová, Klára Thimelová

Ředitelka školy: Mgr. Ivana Lexová

Tel.ŠD: +420 734 170 639

Tel.ZŠ: +420 731 194 786

E-mail: skola@zsbnopava.cz

Web: www.zsbnopava.cz

Zřizovatel školy:

Statutární město Opava, Horní nám. 69, 746 01 Opava

Tel.: 553 756 111

E-mail: posta@opava-city.cz

Web: www.opava-city.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2024

Podpis ředitele školy:

Podpis vedoucí vychovatelky ŠD:

Razítko školy:

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OPAVA
Boženy Němcové 2
příspěvková organizace
Boženy Němcové 2, 746 01 OPAVA
IČO: 70 999 180
tel.: 731 194 786

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

- ŠD má kapacitu 240 dětí a je určena dětem 1. - 5. ročníku ZŠ
- O děti se starají kvalifikované, zkušené vychovatelky
- Provoz školní družiny:
 - ráno: 6.00 - 8.00 hod. (v případě dělených hodin do 9.00 hod.)
 - odpoledne: 11.45 - 17.00 hod.
- Zájmová činnost ŠD probíhá ve třídách prvního stupně, třídy jsou pro potřeby družiny vybaveny stolními hrami, stavebnicemi, výtvarnými potřebami, audiovizuální technikou a kobercem.
- Děti mohou rovněž při svých činnostech využívat všech prostor školy (odborné učebny, tělocvičnu, Snoezelen místnost, školní hřiště, keramickou dílnu, cvičnou kuchyň), je možno využít blízký Tyršův stadion, parčík zvaný „Na Paloučku“, městský park, školní arboretum a školní přírodní zahradu.
- Děti školní družiny mají možnost pracovat v různých zájmových útvarech
- Stravování dětí je zajištěno v samostatné jídelně ŠD, v odpoledních hodinách je zajištěn pitný režim
- Během školního roku probíhá ve ŠD řada celodružinových akcí (akce jsou vždy předem prezentovány na nástěnce ŠD ve vestibulu školy, všechny jsou zdokumentovány v kronice ŠD, která je pravidelně v rámci třídních schůzek nabízena zákonným zástupcům k nahlédnutí a na stránkách školy)
- Děti mají možnost zúčastnit se několikrát ročně víkendových akcí různého zaměření
- ŠD spolupracuje se školou na různých projektech, za všechny jmenujme přípravu a realizaci projektu „Vánoce aneb škola všem otevřená“ a velikonoční dílny
- Program školní družiny je obohacován příležitostnými návštěvami profesionálů různých oborů
- Školní družina spolupracuje s místními kiny, SVČ Opava, výtvarnými centry, Slezským muzeem, HZS Opava,...
- V rámci ŠD jsou pořádány výtvarné akce pro děti a jejich zákonné zástupce
- Pobyť dětí ve ŠD se řídí vnitřním řádem ŠD, který navazuje na školní řád

2. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

- Probouzet v žákovi kladný přístup ke škole, ke vzdělání, naučit jej rozlišovat čas práce a čas odpočinku a relaxace. Rozvíjet jeho osobní přístup k získávání nových vědomostí pro jeho osobní všeobecný rozhled - umožnit osvojení si strategie učení a motivovat pro celoživotní učení, podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů, pomáhat rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi
- Výrazně motivovat nabízené zájmové činnosti a rozvíjet praktické dovednosti v zájmových činnostech, naučit vztahu k vlastnoručně vytvořenému výkresu, výrobku či naučené písničce, básničce, využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací, naučit uvědomění si vlastní práce a citu k vytvořené věci, zhodnotit svou činnost a uvědomit si sebe, svůj čas na práci a odpočinek, své chování a své postoje /psychohygienu/.

- Naučit žáka správným zásadám chování ke spolužákům a vrstevníkům

Oslovování a zdravení, žádost o pomoc ve škole nebo při práci, nevyvolávat konfliktní situace, pomoc staršího mladšímu při činnostech, samostatné řešení problému, vytvoření postoje k problému, rozvíjet kamarádství, rozpoznání lidí ve třídě, skupině, družině, vést ke komunikaci, rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých, vést k toleranci ke spolužákům jiné kultury, bez předsudků o společenských vrstvách a majetku.

- Naučit žáka správnému chování k pedagogům, občanům města a ostatním dospělým

Oslovování a etika při jednání s příchozími do školy, rozpoznání špatného člověka, předcházení a prevence před vlastním ohrožením, využití preventivního protidrogového programu a šikany formou socializačních her a Kruhu pravdy a pohody, vést k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a hodnotám, vytvářet potřebu projevu pozitivních citů, rozvíjet vnímavost a citové vztahy k lidem.

- Vést žáka aktivně ke vztahu k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí ve společnosti a přírodě

Učit žáky aktivně chránit zdraví a být za ně zodpovědný, účastnit se školního programu v oblasti environmentální výchovy, vysvětlovat neznalé či nepochopené pojmy /ekologie apod./, využívat akcí preventivního programu proti šikaně a protidrogového programu, využívat vycházek a výletu do okolí, hledání zdravého prostředí pro živočichy a rostliny.

3. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Školní vzdělávací program školní družiny byl vytvořen v souladu se Školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání Základní školy Opava, Boženy Němcové 2 – příspěvková organizace. Byl vytvořen na dobu 5 let, což je na dobu jednoho vzdělávacího cyklu.

Činnosti ve školní družině jsou plánovány v rámci průběžného působení vychovatelky na činnost žáků, v rámci řízené organizované činnosti a v rámci příležitostných akcí. Součástí časového plánu ŠD je organizace kroužků pro zájemce v oblasti estetické a sportovní.

4. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Podle charakteru a cílů činností využívají vychovatelky vhodné metody a formy práce v rámci pravidelné činnosti, příležitostných akcí, spontánních aktivit a odpočinkových činností.

Metody a formy práce jsou inspirovány kapitolou RPV pro 1. stupeň „Člověk a jeho svět“.

Místo, kde žijeme

domov: okruh rodiny a jejích členů, organizace života rodiny, zdravé prostředí v rodině, posílení vztahu k rodině, výroba dárků pro členy rodiny, spolupráce s rodinou, Vánoce, Sv. Valentýn, Velikonoce, Den matek, Den otců...

škola: vstup do školy, bezpečná cesta do školy, okolí školy, školní režim, vytvoření kladného vztahu ke škole, Den otevřených dveří ZŠ a ŠD

město, kde žijeme: důležitá místa ve městě, magistrát, obchod, pošta, knihovna, divadla, nádraží, spolupráce se spolky, doprava, podíl na prezentaci vlastními pracemi žáků, vánoční besídka pro veřejnost

Lidé kolem nás

soužití lidí – v rodině, v kolektivu třídy a družiny, v zaměstnání, na ulici, základní komunikace mezi lidmi, jiná kultura – etnika, přijmutí Rómů do kolektivu v praxi

chování mezi lidmi – pravidla slušného chování /umím pozdravit starší a dospělé, chovám se správně i ke spolužákům/ , principy demokracie / řekni mi svůj názor, budu naslouchat, mám problém – vyslyš mě/

vlastnictví – soukromé /neber, co není tvé/, veřejné /máme společné hračky, nerozbíjej nebo se přiznej, společně budeme uklízet/

Lidé a čas

Vhodné využití volného času /ne pouze TV a PC/ při sportu, pohybu, návštěva muzea a památek, rozdělení ročních období do zájmových aktivit /pouštění draka na podzim, sáňkování a bruslení, lidové zvyky a obyčeje – Vánoce, Masopust, Velikonoce,.../, jarní hry dětí – probouzení přírody po zimě, letní aktivity – výlety, jízda na kole, celodružinové soutěže, výstavy vlastních výrobků, Den dětí.

Rozmanitost přírody

Tematické vycházky do okolí školy a blízkých parků, práce s přírodním materiálem, podílení se na sběru odpadků (Uklidíme Česko) a beseda o důležitosti třídění odpadů, poučné besedy o přírodě, návštěva mini-ZOO, zahrady SVČ, apod..

Člověk a jeho zdraví

V návaznosti na učivo rozvíjení zkušeností s ošetřením nemocného nebo zraněného, naučit používat potřebná telefonní čísla a učit jak zavolat pomoc, podíl na preventivním protidrogovém programu školy a prevenci šikany, pitný režim, ochrana svého zdraví /bezpečná cesta do školy a ze školy, pohyb na komunikacích, pobyt na čerstvém vzduchu, vhodné oblečení na různé činnosti, apod./

5. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Program je založený na integrovaném vzdělávání hrou, na činnostech a prožitcích žáků v rámci estetické výchovy – výtvarka, keramika, vaření, v rámci sportovní a pohybové oblasti, veřejně prospěšné činnosti, oblasti přírodovědné, odpočinkové a relaxační.

V rámci školního vzdělávacího programu školní družiny jsou utvářeny kompetence:

k učení – žák chápe nutnost přípravy na vyučování, aktivně se účastní didaktických her, v rámci sebevzdělávání samostatně čte a třídí informace, používá encyklopedie, internet a zdokonaluje se v problémových předmětech /Sebevzdělávání/

komunikativní – žák vyjadřuje své myšlenky, poznatky, názory v souvislém ústním projevu, naslouchá ostatním spolužákům a pedagogům a zapojuje se do diskuze /Kruh pravdy a pohody, .../

sociální a personální – žák se podílí na utváření příjemné atmosféry ve skupině, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá /Kruh pravdy a pohody, socializační hry, besedy,.../

občanské – respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, chápe základní principy zákonů a společenských norem, je si vědom svých práv a povinností /seznámení s řádem ZŠ a ŠD, a aktivně se zapojuje do kulturního života /besedy o státních svátcích, významných dnech, Den otevřených dveří ZŠ, vánoční vystoupení, Den matek, vstup prvňáků do ZŠ, apod./, chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy /Den Země, třídění druhotných surovin, společný sběr starého papíru, besedy, .../

pracovní – používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, pracuje kvalitně s výhledem nejen na funkčnost ale i citový výsledek výrobku, využívá svých získaných zkušeností v zájmu vlastního rozvoje /práce s keramickou hlinou a kroužek výtvarné a rukodělné činnosti,.../, v oblasti využití počítačové techniky

se zapojuje do přípravy na vyučování formou opakování nabytých vědomostí využitím školních výukových programů, umí zadat jednoduché vyhledávání na Internetu.

6. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Vychovatelky školní družiny úzce spolupracují s třídními učiteli, rodiči žáků a školním poradenským pracovištěm tak, aby se mohli žáci se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním i sociálním znevýhodněním zúčastňovat všech činností školní družiny za dodržení hygienických a bezpečnostních zásad.

Formy a metody práce vychovatelek jsou přizpůsobeny péči o tyto žáky a umožňují tak zapojit se do všech aktivit a odpočinkových činností.

7. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Činnost školní družiny je určena žákům 1. stupně naší ZŠ. Podmínkou je odevzdání řádně vyplněné přihlášky, jejíž součástí je písemné sdělení zákonného zástupce o rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka ze školní družiny. Žádost o mimořádné uvolnění žáka je možno provádět pouze předem a to písemnou formou. Do školní družiny může být žák přihlášen kdykoliv v průběhu školního roku, pokud to umožňuje kapacita školní družiny. O vyloučení žáka rozhoduje ředitelka školy. Školní družina se řídí vyhláškou o zájmovém vzdělávání č. 74/2005 Sb., organizačním řádem školní družiny a ročním plánem práce školní družiny. Vzdělávání ve školní družině je uskutečňováno za úplatu.

8. POPIS MATERIÁLNÍCH A HYGIENICKÝCH PODMÍNEK

Školní družina prostorově využívá třídy ZŠ po vyučování, prostory a chodby školy a tělocvičnu a venkovní prostory. V učebnách jsou koberce a nábytek je vybaven hrami a hračkami pro školní družinu. Vychovatelky školní družiny mají vlastní kabinet a využívají také keramickou dílnu a kuchyňku.

Prostory ŠD jsou vybaveny umývadlem, odpovídajícím zářivkovým osvětlením, koberce jsou pravidelně vysávány, místnosti jsou pravidelně větrány.

Skladba zaměstnání je tvořena každoročně s ohledem na rozvrh jednotlivých ročníků a přizpůsobena ostatním zájmovým kroužkům a mimoškolním zájmovým útvarům.

Při ranní docházce ve větší míře využívají zvláště mladší žáci odpočinku na koberci, volí klidové aktivity – společenské hry, vyprávění, malování. Starší žáci se mohou samostatně připravovat na výuku, opakovat učivo, číst si.

Vychovatelky dbají na dostatečné stravovací návyky a konzumaci při obědech ve školní jídelně. Pití na odpolední ŠD je zajištěno - čaj ve várnici s kohoutkem – denně čerstvě uvařen kuchařkami.

Do klidového režimu po obědě je denně zahrnut odpočinek, četba nebo poslech, beseda – Kruh pravdy a pohody, výtvarná nebo hudební chvílka.

ŠD využívá školní pozemek se zahradou, tělocvičnu ZŠ, pořádá pravidelné vycházky do okolí, přizpůsobené výuce a času odchodu žáků.

Lékárnička pro první pomoc je umístěna ve ŠD, je přístupna k ošetření v dopoledních i odpoledních hodinách, telefonní čísla rodičů v případě úrazu jsou zaznamenána v TK ŠD pro okamžité informování rodičů o úrazu žáka, vychovatelka aktivně ovládá ošetření žáka a je zdravotně proškolená, ve sborovně je také umístěna kniha úrazů.

Žáky 1. třídy vyzvedává vychovatelka po ukončení 4. vyučovací hodiny a odchází společně na oběd do školní jídelny. Žáky vyšších ročníků předává po výuce učitel vychovatelce ŠD.

Na počátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a společenských normách v ZŠ, ŠD, ŠJ, na zahradě, při společných vycházkách a akcích. O poučení je veden záznam v přehledu VVP a zápis v TK ŠD. V případě úrazu jsou žáci opětovně poučeni o prevenci bezpečnosti.

ŠD má zpracován řád ŠD, roční plán ŠD, měsíční plány a týdenní skladbu činností, vychovatelky spolupracují na plánu práce školy a přizpůsobují se školním akcím.

9. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Školní družina naplňuje oddělení do počtu 30 žáků. Vychovatelky splňují potřebné vzdělání a využívají sebevzdělávání zejména v rámci DVPP. Organizují školní projekty a projekty školní družiny, organizují akce pro rodiče a děti. Mají organizační schopnosti, jsou empatické, vytvářejí příznivé sociální klima, spolupracují s rodiči žáků, s třídními učiteli, se speciálním pedagogem, školním psychologem, metodikem prevence a výchovným poradcem.

10. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Provoz školní družiny je uskutečňován za úplaty. Výše úplaty je stanovena ředitelkou školy. Zákonní zástupci provádějí úplatu 2x ročně za 1. a 2. pololetí školního roku. Úplata je prováděna zejména bezhotovostně převodem na účet školy na základě přiděleného variabilního symbolu. O snížení nebo prominutí úplaty rozhoduje ředitelka školy na základě žádosti zákonného zástupce.

Materiál pro školní družinu je hrazen z prostředků zřizovatele školy.

11. POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Školní družina v souladu se základní školou vyhledává a vyhodnocuje možná rizika vyplývající z pravidelných i mimořádných činností. Žáci jsou na začátku školního roku, před jednotlivými akcemi i v průběhu celého školního roku seznamováni s pravidly bezpečného chování, jak ve školní družině v budově, tak mimo budovu, v období prázdnin i různých družinových a školních akcí. Žáci jsou vedeni ke zdravému životnímu stylu, učí se zásadám předcházení rizikovému chování. Jsou povinni dodržovat řád školní družiny, který je v souladu se školním řádem.

